

ANALĪTISKAIS PĀRSKATS
par Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo
iestāžu disciplināro praksi 2023. gadā

Pamatojoties uz Iekšlietu ministrijas (turpmāk – IeM) 2017. gada 3. augusta iekšējo noteikumu Nr.1-10/25 “Disciplinārās prakses datu apstrādes kārtība” 27.punktā noteikto, saskaņā ar IeM padotībā esošajās iestādēs apkopotajiem 2023. gada disciplinārās prakses datiem (IeM iesniegtajiem disciplinārās prakses pārskatiem) IeM Personāla vadības un administratīvā departamenta Personāla vadības nodaļa ir sagatavojusi šādus iekšlietu resora 2023. gada disciplinārās prakses pārskatus:

- Disciplinārās prakses pārskats par Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem 2023. gadā piešķirtajiem apbalvojumiem un piemērotajiem disciplinārsodiem;
- Disciplinārās prakses pārskats par Iekšlietu ministrijā un Iekšlietu ministrijas padotībā esošajās iestādēs 2023. gadā pieņemtajiem lēmumiem par disciplinārlietas ierosināšanu, disciplinārlietas izbeigšanu un disciplinārsoda piemērošanu un lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēšanu un pārsūdzēšanu;
- Disciplinārās prakses pārskats par 2023. gadā konstatētajiem Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu nodarbināto disciplinārpārkāpumiem.

Saskaņā ar minēto pārskatu datiem **iekšlietu resora 2023. gada disciplināro praksi** (disciplinārās uzraudzības jomu) salīdzinājumā ar iepriekšējā pārskata perioda (2022. gads) attiecīgajiem datiem **raksturo šādi fakti:**

- **Kopumā konstatēti 772 nodarbināto izdarīti disciplinārpārkāpumi**, kas ir **par 14,41% mazāk nekā 2022. gadā** (902 disciplinārpārkāpumi). No konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem 90,54% gadījumu tie izdarīti, pildot dienesta (amata, darba) pienākumus, kas ir par 5,51 procentpunktu vairāk nekā 2022. gadā (85,03%). Pārējos gadījumos disciplinārpārkāpumi izdarīti, nepildot dienesta (amata, darba) pienākumus, un to īpatsvars attiecīgi samazinājies.
- **Apreibinošo vielu iespaidā izdarīti 16 disciplinārpārkāpumi**, kas ir **par 52,94% mazāk nekā 2022. gadā** (34 disciplinārpārkāpumi), un **no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita sastāda 2,07%**, kas ir

par 1,7 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā (3,77%). Lielākajā daļā gadījumu – 56,25%, šie disciplinārpārkāpumi izdarīti, nepildot dienesta (amata, darba) pienākumus, kas ir par 20,22 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā (76,47%).

➤ **Izdarīto disciplinārpārkāpumu raksturīgākie izpausmes veidi** (katram disciplinārpārkāpumam iespējami vairāki izpausmes veidi) ir:

- ***dienesta (amata, darba) pienākumu nepienācīga pildīšana*** – 61,92% gadījumu no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **par 8,15 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā** (53,77%);
- ***profesionālās ētikas principu un uzvedības noteikumu neievērošana*** – 25,26% gadījumu no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **par 3,86 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā** (21,4%);
- ***dienesta informācijas nesēja vai citas materiālās vērtības nozaudēšana vai bojāšana*** – 5,44% gadījumu no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **par 1,76 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā** (3,66%);
- ***dienesta (amata, darba) pienākumu nepamatota nepildīšana*** – 5,05% gadījumu no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **par 1,28 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā** (3,77%);
- ***atrašanās interešu konflikta situācijā*** – 3,24% gadījumu no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **par 1,42 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā** (4,66%);
- ***dienesta (amata, darba) pilnvaru pārsniegšana*** – 0,78% gadījumu no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **par 0,22 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā** (1%);
- ***normatīvo aktu, kas reglamentē rīcību ar dienesta šaujamieročiem, prasību pārkāpšana*** – 0,52% gadījumu no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **par 0,3 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā** (0,22%);
- ***ierobežotas pieejamības vai klasificētas informācijas nepamatota izpaušana*** – 0,13% gadījumu no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita, kas ir **par 0,09 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā** (0,22%).

➤ Lai konstatētu, vai nodarbinātais ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, kopumā pieņemti 239 lēmumi par disciplinārlietas ierosināšanu, kas ir **par 12,45% mazāk nekā 2022. gadā** (273 lēmumi).

- Pārskata periodā pieņemti 80 lēmumi par disciplinārlietas izbeigšanu, kas ir par 8,11% vairāk nekā 2022. gadā (74 lēmumi), un nosacīti sastāda trešo daļu (33,47%) no pārskata periodā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaita¹, kas ir par 6,36 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā (27,11%). Lēmumi par disciplinārlietas izbeigšanu pieņemti:
 - 47,5% gadījumu – izsakot aizrādījumu, jo konstatēts, ka izdarītais disciplinārpārkāpums bijis mazsvarīgs vai nav radījis nelabvēlīgas sekas, kas ir par 9,66 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā (37,84%);
 - 33,75% gadījumu – saistībā ar to, ka dienesta attiecības ar disciplinārpārkāpumu izdarījušo nodarbināto izbeigtas pirms pabeigta disciplinārlietas izskatīšana², kas ir par 8,14 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā (41,89%);
 - 20% gadījumu – saistībā ar to, ka nav konstatēts disciplinārpārkāpuma sastāvs, kas ir līdzīgi kā 2022. gadā (20,27%).
- Par disciplinārpārkāpumu izdarīšanu:
 - 223 gadījumos piemērots disciplinārsods, kas ir par 28,07% mazāk nekā 2022. gadā (310 gadījumi), un no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita sastāda 28,89%, kas ir par 5,48 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā (34,37%);
 - 520 gadījumos izteikts aizrādījums (482 – neierosinot disciplinārlietu un 38 – izbeidzot disciplinārlietu), kas ir par 6,64% mazāk nekā 2022. gadā (557 gadījumi), un no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita sastāda 67,36%, kas ir par 5,61 procentpunktu vairāk nekā 2022. gadā (61,75%);
 - 27 gadījumos disciplinārās ietekmēšanas līdzeklis nav piemērots, kas ir par 22,86% mazāk nekā 2022. gadā (35 gadījumi), un no kopējā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita sastāda 3,5%, kas ir par 0,38 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā (3,88%).
- Disciplinārsodi piemēroti šādām nodarbināto kategorijām:
 - amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm – 210 gadījumos (105 – instruktoriem un 105 – virsniekiem), kas ir

¹ Neliela daļa no pieņemtajiem lēmumiem par disciplinārlietas izbeigšanu pieņemti disciplinārlietās, kas ierosinātas iepriekšējos pārskata periodos – 2021. un 2022.gadā.

² Vienā gadījumā disciplinārpārkāpums konstatēts dienesta pārbaudes rezultātā un dienesta attiecības ar nodarbināto izbeigtas pirms lēmuma par disciplinārlietas ierosināšanu pieņemšanas.

par **27,08% mazāk nekā 2022. gadā** (288 gadījumi, no tiem: 147 – instruktoriem un 141 – virsniekiem);

- **darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums – 11 gadījumos** (2022. gadā – 19 gadījumi);
- **valsts civildienesta ierēdņiem – 2 gadījumos** (2022. gadā – 3 gadījumi).

➤ **No piemērotajiem disciplinārsodiem:**

- disciplinārsods “*piezīme*” piemērots **153 gadījumos**, kas ir **par 21,54% mazāk nekā 2022. gadā** (195 gadījumi), un no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 68,61%, kas ir **par 5,71 procentpunktu mazāk nekā 2022. gadā** (62,9%);
- disciplinārsods “*rājiens*” piemērots **57 gadījumos**, kas ir **par 22,97% mazāk nekā 2022. gadā** (74 gadījumi), un no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 25,56%, kas ir **par 1,69 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā** (23,87%);
- disciplinārsods “*atvaļināšana (atbrīvošana) no dienesta (darba, amata) vai darba devēja uzteikums*” piemērots **9 gadījumos**, kas ir **par 66,67% mazāk nekā 2022. gadā** (27 gadījumi), un no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 4,04%, kas ir **par 4,67 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā** (8,71%);
- disciplinārsods “*pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi*” piemērots **2 gadījumos** (2022. gadā – 3 gadījumi) un no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 0,9%, kas ir **par 0,07 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā** (0,97%);
- disciplinārsods “*pazemināšana amatā*” piemērots **1 gadījumā** (2022. gadā – 7 gadījumi) un no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 0,45%, kas ir **par 1,81 procentpunktu mazāk nekā 2022. gadā** (2,26%);
- disciplinārsods “*mēneša amatalgas samazināšana*” piemērots **1 gadījumā** (2022. gadā – 4 gadījumi) un no kopējā piemēroto disciplinārsodu skaita sastāda 0,45%, kas ir **par 0,84 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā** (1,29%).

➤ **Augstākā iestādē apstrīdēti 20 lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu, kas ir par 50% mazāk nekā 2022. gadā** (40 lēmumi). No šiem lēmumiem **IeM apstrīdēti 12 lēmumi**, kas ir **par 45,46% mazāk nekā 2022. gadā** (22 lēmumi), bet **IeM padotībā esošajās iestādēs – 8 lēmumi**, kas ir **par 55,56% mazāk nekā 2022. gadā** (18 lēmumi).

➤ **Pārskata periodā izskatīti 17 apstrīdētie lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu** (IeM – 9 lēmumi, IeM padotībā

esošajās iestādēs – 8 lēmumi), t.sk., 3 lēmumi, kuri tika apstrīdēti 2022. gadā, kas ir **par 62,22% mazāk nekā 2022. gadā** (45 lēmumi). **Apstrīdēto lēmumu izskatīšanas rezultātā:**

- **14 gadījumos lēmums atstāts negrozīts** (2022. gadā – 31 gadījums);
 - **2 gadījumos lēmums atcelts** (2022. gadā – 13 gadījumi);
 - **1 gadījumā izdots satura ziņā citāds lēmums** (2022. gadā – 1 gadījums).
- **Tiesā pārsūdzēti 3 lēmumi** par disciplinārsoda piemērošanu (2 IeM lēmumi un 1 IeM padotībā esošās iestādes lēmums), kas ir **par 62,5% mazāk nekā 2022. gadā** (8 lēmumi – visi IeM).
- **Pārskata periodā** saistībā ar pārsūdzētajiem lēmumiem par disciplinārsoda piemērošanu **stājušies spēkā 7 tiesu nolēmumi. Visos gadījumos pārsūdzētais lēmums atstāts negrozīts** (2022. gadā – 13 tiesu nolēmumi; visos gadījumos pārsūdzētais lēmums atstāts negrozīts).
- **Kopumā nodarbinātajiem piešķirts 5301 apbalvojums**, kas ir **par 16,3% vairāk nekā 2022. gadā** (4558 apbalvojumi).
- **Apbalvojumi piešķirti šādām nodarbināto kategorijām:**
- **amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm – 4673 gadījumos**, kas ir **par 22,46% vairāk nekā 2022. gadā** (3816 gadījumi);
 - **darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums – 528 gadījumos**, kas ir **par 2,94% mazāk nekā 2022. gadā** (544 gadījumi);
 - **valsts civildienesta ierēdņiem – 100 gadījumos**, kas ir **par 49,5% mazāk nekā 2022. gadā** (198 gadījumi).
- **No piešķirtajiem apbalvojumiem:**
- apbalvojums **“goda raksts, atzinības raksts, goda zīme vai krūšu zīme (nozīme)”** piešķirts **2745 gadījumos**, kas ir **par 53,01% vairāk nekā 2022. gadā** (1794 gadījumi), un no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 51,78%, kas ir **par 12,38 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā** (39,4%);
 - apbalvojums **“pateicība”** piešķirts **1676 gadījumos**, kas ir **par 13,21% mazāk nekā 2022. gadā** (1931 gadījums), un no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 31,62%, kas ir **par 10,75 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā** (42,37%);

- apbalvojums *“papildatvaļinājums līdz 10 kalendāra dienām amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm”* piešķirts 636 gadījumos, kas ir par 6,75% mazāk nekā 2022. gadā (682 gadījumi), un no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 12%, kas ir par 2,96 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā (14,96%);
- apbalvojums *“kārtējā speciālā dienesta pakāpe pirms termiņa”* piešķirts 133 gadījumos, kas ir par 33% vairāk nekā 2022. gadā (100 gadījumi), un no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 2,51%, kas ir par 0,32 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā (2,19%);
- citu Latvijas Republikas institūciju apbalvojumi piešķirti 76 gadījumos, kas ir par 192,31% vairāk nekā 2022. gadā (26 gadījumi), un no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 1,43%, kas ir par 0,86 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā (0,57%);
- apbalvojums *“personīgais šaujamierocis vai aukstais ierocis”* piešķirts 21 gadījumā, kas ir par 12,5% mazāk nekā 2022. gadā (24 gadījumi), un no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita sastāda 0,4%, kas ir par 0,13 procentpunktiem mazāk nekā 2022. gadā (0,53%);
- ārvalstu apbalvojumi piešķirti 14 gadījumos, kas ir ievērojami vairāk nekā 2022. gadā (1 gadījums).